

2021-05-20
N2021/01632

Näringsdepartementet

Skogsstyrelsen
551 83 Jönköping

Uppdrag att genomföra åtgärder för att återväta utdikade våtmarker

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Skogsstyrelsen att genomföra åtgärder för att återväta utdikade våtmarker.

Skogsstyrelsens ska i genomförande av uppdraget planera, informera och bedriva uppsökande verksamhet för lämplig mark för återvätnings, värdera intrånget samt ingå avtal med fastighetsägare enligt nedan. Åtgärderna får till del genomföras inom ramen för arbetsmarknadsinsatser, till exempel Naturnära jobb.

Fastighetsägare kan på frivillig basis upplåta mark för ändamålet mot ersättning från myndigheten. Fastighetsägarens åtaganden ska regleras genom ett sådant avtal mellan myndigheten och fastighetsägaren som avses i 7 kap. 3 § andra stycket jordabalken (naturvårdsavtal).

Skogsstyrelsen ska ta fram riktlinjer för urval av marker, fastighetsägares åtaganden och ekonomisk ersättning. Värdering av den marknadsvärdeminskning som åtgärden ger upphov till ska utföras enligt gängse praxis för marknadsmässig värdering av intrång i skogsmark och ska, om möjligt, beakta att återvätningsåtgärden avses medföra att ett nytt naturtillstånd uppstår och att framtida dikningsåtgärder omfattas av 11 kap. miljöbalken. Vilken ersättning som ska utgå till fastighetsägaren ska bedömas i varje enskilt fall. Att överkompensation inte sker ska säkerställas.

För uppdragets genomförande får Skogsstyrelsen under 2021 rekvirera högst 50 miljoner kronor från Naturvårdsverket och kostnaderna belastar det

under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård uppförda anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur. Skogsstyrelsen har för 2021 erhållit 5 miljoner kronor av samma anslag för rådgivning till markägare. För år 2022 och 2023 beräknas Skogsstyrelsen kunna rekvirera högst 70 miljoner respektive högst 49 miljoner kronor.

Skälen för regeringens beslut

Riksdagen har beslutat om 350 miljoner kronor för 2021 för återvätning av torrlagda våtmarker och satsningen beräknas öka till 325 miljoner kronor 2022 och till 100 miljoner kronor 2023 för detta ändamål i prop. 2020/21:1 utg. omr. 20. Satsningen ska genomföras dels genom lokala naturvårdssatsningar (LONA), dels genom detta uppdrag till Skogsstyrelsen. Satsningen bygger på frivillig medverkan av markägare.

Utsläppen från dikade torvmarker står för 11 miljoner ton koldioxid-ekvivalenter per år, vilket är mer än de samlade utsläppen från Sveriges personbilstrafik. Att återväta tidigare utdikade våtmarker kan vara en kostnadseffektiv åtgärd för att minska utsläpp av växthusgaser, i synnerhet på organogena jordar, t. ex. torvmarker, där tidigare markavvattning inte medfört förutsättningar för god skogsproduktion. Detta framförs i den klimatpolitiska vägvalsutredningens betänkande Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4). Utöver en minskning av utsläpp av växthusgaser kan positiva effekter uppnås för biologisk mångfald, minskning av övergödning, förbättrad balans av vattenflöden och öka tillskottet till grundvattnet.

På regeringens vägnar

Jennie Nilsson

Emilie Molin

Kopia till

Statsrådsberedningen /SAM

Justitiedepartementet /L1

Finansdepartementet /BA

Miljödepartementet /KL och NM

Naturvårdsverket